

Spotrebiteľský inštitút Consumer Institute

Kocelova 15, 815 94 Bratislava, Slovakia
E-mail: info@consuminstit.sk

Tel.: +421 2 50 20 76 57

Vecné vyhodnotenie projektu UNIVERZITA SPOTREBITEĽA, KTO SA HRÁ... musí byť v bezpečí!

I. etapa – Príprava projektu

Projekt vychádzal z predstavy Spotrebiteľského inštitútu (SI) o potrebe vytvoriť trvalé komunikačné centrum pre informovanie verejnosti o problémoch bezpečnosti detí so špecifickým zameraním na bezpečnosť hračiek. Takto spracovaný návrh projektu sa úspešne prezentoval na MH SR dňa 16. februára 2010 spolu s ďalšími projektmi spotrebiteľských organizácií SR. Dotáciu na projekt schválilo ministerstvo dňa 1. 3. 2010. Realizoval sa v období marec - december 2010 v etapách, ktoré sú ďalej uvádzané v tomto vecnom zhodnotení.

Zmluva o poskytnutí štátnej dotácie na realizáciu projektu bola schválená 8. 6. 2010 až po dvoch rokovaníach medzi SI a odborom ochrany spotrebiteľa a vnútorného trhu MH SR. Obojstranne sa v rokovaníach postupovalo v záujme pravej a slobodnej vôle, určito, vážne a zrozumiteľne, nie v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Prvá časť dotácie prišla na účet SI 16. 6. 2010.

II. etapa – Začiatky spracovania projektu

Prostriedky MH SR umožnili realizovať plánované aktivity. Časť prostriedkov sa použila na úhradu nákladov predchádzajúceho obdobia. Registrovala sa tiež doména www.bezpecnehracky.sk, ktorá má slúžiť ako systematický komunikačný nástroj pre spotrebiteľov. Grafická stránka a jej správa je realizovaná prostredníctvom administratívneho systému webnode v rámci služby meu.zoznam.sk. Prenájom administratívneho systému umožní systematickú komunikáciu elektronických výstupov aj po ukončení projektu bez väčších finančných a personálnych nákladov.

V priebehu júna boli nadviazané vstupné kontakty formou dotazníka na inštitúcie a osoby, ktorých sa dotýka bezpečnosť hračiek. Jedna verzia dotazníka bola distribuovaná zainteresovaným subjektom (štátnym orgánom, výrobcom a distribútorom hračiek, štátnym skúšobňami, a pod.). Druhá verzia pre verejnosť a spotrebiteľov bola v elektronickej podobe umiestnená na stránke projektu.

Súčasne s dotazníkom boli viaceré inštitúcie požiadané o pomoc pri riešení projektu. Štátne orgány, ktoré sú zainteresované na systéme posudzovania zhody (UNMS, SUTN, SOI, štátna skúšobňa TSÚ – Technický skúšobný ústav Piešťany) vyjadrili pomerne veľkú ochotu podieľať sa na projekte. Bezpečnosť hračiek chápu ako vážnu tému a významný predmet svojho odborného záujmu. Naopak od oslovených výrobcov a predajcov bola minimálna odozva, čo znemožnilo realizáciu cez jeden z potenciálnych distribučných kanálov informácií

o letáku. Celkovo Spotrebiteľský inštitút očakával od niektorých oslovených strán, že prejavia väčší záujem o problematiku bezpečnosti hračiek.

Prijateľná odozva bola od spoločenských organizácií: Únia materských centier, časopis Dieťa, prevádzkovateľ internetového portálu babetko.sk. Iba malá časť spotrebiteľov chápe bezpečnosť hračiek ako vážny problém a potenciálnu hrozbu. Systém ochrany spotrebiteľa a bezpečnosť hračiek spotrebiteľia posudzujú ako dostatočný a nevyvoláva podľa nich nutnosť diskusie a väčšiu informovanosť.

III. etapa – Priebeh tvorby produktov

Skúsenosti z prieskumu viedli aj k úpravám priorít informačnej kampane. Ukázala sa menšia potreba informovať o systéme posudzovania zhody a jeho fungovaní. Pritom intenzívnejšiu pozornosť treba venovať informovanosti spotrebiteľov o podmienkach používania hračiek a nakladania s hračkami v rámci spotreby.

Letné mesiace sme využili na prípravu výstupov projektu. Vznikla prvá verzia textu letáku, ktorý mal byť realizovaný v rámci projektu. Pôvodný text bol predložený na interné pripomienkovanie. Vznikli texty pre internetovú stránku projektu, ktoré sa postupne dopĺňali a upravovali. Projekt prispel k napísaniu popularizačných príspevkov, ktoré by sa mali postupne objavovať v rôznych časopisoch a publikáciách. Odborná stránka problému bola napríklad prezentovaná už v príspevku na konferencii organizovanej Ekonomickou univerzitou v Bratislave dňa 15.10.2010 pod názvom: Produktová politika a jej sociálno-ekonomické aspekty. Po ukončení pripomienkovania, grafickom dopracovaní a príprave bola konečná verzia letáka odovzdaná do tlače v polovici novembra. Letáky boli zároveň umiestnené na webovej stránke SI.

IV. etapa. Rozšírenie produktov

Spotrebiteľský inštitút dňa 31. 12. 2010 zaslal elektronicky na odbor ochrany spotrebiteľa a vnútorného trhu Informácie o projekte **UNIVERZITA SPOTREBITEĽA, KTO SA HRÁ... musí byť v bezpečí!** – Zovšeobecňujúce skúsenosti a poznatky. Patrí k nej aj príloha **Preberanie a odovzdávanie letákov o bezpečnosti hračiek**. Súčasťou prílohy sú aj dve ilustračné fotografie.

V priebehu januára 2011 sa osobne odovzdalo ďalších 1100 letákov. Z toho 600 na MH SR - odbor ochrany spotrebiteľa, 300 do detskej lekárskej ambulancie, 100 na Katedru štatistiky EU v Bratislave a 100 do prevádzkárni služieb. Celkovo sa doteraz zaslalo, respektíve distribuovalo 19 100 letákov, t. j. 27,21% z celkového počtu letákov.

Zostávajúci počet je dočasne uložený v priestoroch ZSVTS na Kocelovej ulici 15. V uvedenom sídle SI sa v súčasnosti ukončuje stavebná rekonštrukcia a v spomenutých priestoroch má byť učebná miestnosť. Z našej strany bude potrebné nájsť iné priestory. Vyjadrujeme presvedčenie, že riešenie nájdeme po rokovaní na MH SR, spolu s ďalšími otázkami týkajúcich sa distribúcie, v zmysle **Zmluvy o poskytnutí štátnej dotácie na realizáciu projektu: UNIVERZITA SPOTREBITEĽA, KTO SA HRÁ... musí byť v bezpečí!**

Druhým základným výstupom projektu je elektronická stránka www.bezpecnehracky.sk. Jej základ vznikol ešte v januári 2010 a potom bol postupne doplňovaný. Ako ukazuje tabuľka, podarilo sa udržať počas celého roka rastúcu návštevnosť stránky, čo súvisí s prácou softvérov na vyhľadávanie odkazov. Počet unikátnych návštev by sa mohol zdať relatívne nízky, často však ide o IP adresy, ktoré spoločne využíva niekoľko desiatok počítačov.

Finančná podpora návštevnosti pomocou prostredníctvom PPC (pay per click) systému E-target sa pozitívne odrazila na návštevnosti a mala by pomôcť aj pri ďalšom

rozšírení stránky a jej návštevnosti. Nepodarilo sa presadiť odkazy na stránku na iné stránky, ktoré by mohli podporiť návštevnosť stránky. Aj preto nebola stránka aktualizovaná tak často, ako by bolo potrebné pre plnohodnotné napĺňanie zámerov projektu.

Tabuľka: Návštevnosť portálu www.bezpecnehracky.sk

Mesiac	Unikátne návštevy	Počet návštev	Stránok	Hity	Bajtov
Jan 2010	0	0	0	0	0
Feb 2010	26	57	331	2026	8.95 MB
Mar 2010	14	33	68	729	4.01 MB
Apr 2010	12	17	34	277	469.40 KB
Maj 2010	14	20	56	414	912.04 KB
Jun 2010	37	53	149	2224	4.24 MB
Jul 2010	116	253	617	3628	11.46 MB
Aug 2010	98	374	608	3246	24.50 MB
Sep 2010	74	304	691	3326	6.05 MB
Okt 2010	159	387	1072	9243	19.94 MB
Nov 2010	391	747	2488	27768	58.63 MB
Dec 2010	265	627	1856	17980	43.02 MB
Celkom	1206	2872	7970	70861	182.14 MB

Možnosti udržania a rozvoja projektu

Ukončenie projektu nemôže pre nás znamenať koniec aktivít v tejto téme. Skupina spotrebiteľov, ktorých sa problém bezpečnosti hračiek bezprostredne dotýka sa časom mení. Medzi nich sa dostávajú nové skupiny a ďalšie z nich odchádzajú. Noví spotrebiteľia nemusia byť dostatočne informovaní o bezpečnosti hračiek. S rôznym vekom detí sa menia aj kritéria a požiadavky na bezpečnosť výrobkov. Neustály pohyb v týchto skupinách si nevyhnutne vyžaduje komunikáciu. Ako veľmi perspektívna sa javí komunikácia cez internet.

Projekt treba chápať tiež ako hlbší vstup do problematiky bezpečnosti hračiek, bezpečnosti detí a bezpečnosti produktov. Problematika je predmetom záujmu inštitúcií a osôb, do ktorých kompetencie patrí bezpečnosť hračiek. Spotrebiteľský inštitút v tejto otázke môže spájať aj odbornosť svojich členov, učiteľov škôl rôznych stupňov a aktivít spotrebiteľských organizácií.

Vypracovali: R. Strhan, A. Horníková, R. Herman
Schválil: P. Hraško

V Bratislave: 15. 1. 2011